Spojená škola, P.Mudroňa 46, Martin

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre

ZÁKLADNÚ ŠKOLU PRE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia

„Naša škola“

Názov ŠkVP:	„Naša škola“
Stupeň vzdelania:	primárne
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna s právnou subjektivitou

Predkladateľ

Názov školy:	Spojená škola, P.Mudroňa 46, Martin
Organizačná zložka:	Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, P.Mudroňa 46, Martin
Súčasť:	Elokované pracovisko, Východná 16, Martin
Adresa:	Ul.P.Mudroňa 46, 036 01 Martin
IČO:	56351160
Riaditeľ školy:	Mgr. Ľudmila Brisudová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Ľudmila Brisudová PaedDr. Gabriela Hámorská
Kontakty:	tel.: 043/413 4004, 0911 413 404 e-mail: spzmt@spzmt.sk www.spzmt.sk

Zriaďovateľ

Názov:	Regionálny úrad školskej správy v Žiline
Adresa:	Komenského 2226/35, 010 01 Žilina

Prerokovaný pedagogickou radou dňa:	2.7.2025
Prerokovaný radou školy dňa:	4.7.2025
Účinnosť od:	1.9.2025
Podpis riaditeľa:	

Obsah

Úvod 4

1. Všeobecná charakteristika 4

2. Ciele, poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie školy 7

3. Podporné opatrenia 10

4. Stupeň vzdelania 16

5. DĺžkA štúdia 17

6. Formy výchovy a vzdelávania 17

7. Vyučovací jazyk 18

8. Hodnotenie žiakov 18

9. Učebné osnovy 24

10. Vzdelávacie štandardy 24

11. Učebné plány 24

12. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami 31

13. Súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu 32

Úvod

Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom a s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami pod názvom *„Naša škola“* je vypracovaný na základe Vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie 2016- 14674/20261:5-10F0 a s mentálnym postihnutím 2016-14674/20264:6-10F0 platnosťou od 1.9.2016 vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Školský vzdelávací program je základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchovno-vzdelávací proces. Je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a príslušným Štátnym vzdelávacím programom. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín. Na jeho vypracovaní sa podieľajú všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy.

Školský vzdelávací program môže byť každoročne upravovaný dodatkami školského vzdelávacieho programu.

1. Všeobecná charakteristika

Stručná história školy

- 1949 zahájenie vyučovania v Osobitnej škole v Turčianskom svätom Martine
- 1979 získanie priestorov na Ul.P. Mudroňa v Martine
- 1990 zriadenie triedy pomocnej školy
- 1994 získanie ďalších priestorov na Ul. východnej v Martine
- 1997 nadobudnutie právnej subjektivity
- 2000 zmena názvu školy na Špeciálna základná škola v Martine.
  Zrušenie oslobodzovania žiakov od povinnej školskej dochádzky.
  Vnútorná diferenciácia špeciálnej základnej školy: variant A – žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, variant B – žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia, variant C – žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
- 2000 zriadenie tried pre žiakov s viacnásobným postihnutím
- 2001 Zriadenie praktickej školy

- 2002 zriadenie špeciálnopedagogickej poradne (činnosť ukončená 2022)
- 2002 zriadenie prvej triedy pre žiakov s autizmom. Začiatok vzdelávania žiakov s ťažkým mentálnym postihnutím
- 2009 zriadenie školského strediska záujmovej činnosti – centra voľného času
- 2024 zmena názvu školy na Spojená škola, P. Mudroňa 46, Martin
- 2025 zriadenie organizačnej zložky Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, P.Mudroňa 46, Martin (pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, bez mentálneho postihnutia)

Charakteristika školy

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, P.Mudroňa 46, Martin je organizačnou zložkou Spojenej školy, P.Mudroňa 46, Martin. Do siete škôl bola zaradená v roku 2025. Súčasťou školy je Elokované pracovisko, Východná 16, Martin a školský klub detí.

Triedy školy sú diferencované podľa potrieb žiakov na triedy:

- pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím,
- pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia.

Charakteristika žiakov

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a žiakom s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia. Žiaci pochádzajú z regiónu Turiec (Martin, Vrútky, Turčianske Teplice a okolité obce).

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický personál školy je odborne i pedagogicky kvalifikovaný tím, ktorý rešpektuje špecifiká a diferencovanosť výchovy a vzdelávania v Našej škole i individualitu našich žiakov. Tvoria ho ženy s praktickými skúsenosťami v práci so žiakmi s autizmom. Vedenie školy podnecuje k profesijnému rozvoju pedagogických zamestnancov prostredníctvom ich zapojenia do rôznych foriem ďalšieho vzdelávania.

Pedagogický zbor tvoria učitelia, pedagogickí asistenti a vychovávatelia. Z radov učiteľov pôsobia v škole výchovný poradca, vedúci predmetových komisií, resp. metodických združení, koordinátori prevencie drogových závislostí, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy.

Materiálno-technické a priestorové vybavenie školy:

- viacúčelový výškovo nastaviteľný školský nábytok v triedach
- relaxačný kútik v triedach
- digitálne vybavenie v učebni IKT
- dielne pre vyučovanie pracovného vyučovania (dielňa pre prácu s drevom, kovom, na šitie, modelovanie, tkáčska dielňa) s príslušným vybavením
- keramická dielňa
- telocvičňa a cvičebňa
- multisenzorická miestnosť
- relaxačná miestnosť
- školská knižnica s detskou a odbornou literatúrou, čitateľský kútik
- školská kuchynka
- učebňa hudobnej výchovy
- učebňa etickej výchovy
- šatne pre žiakov
- sociálne zariadenia
- školský pozemok s trávnatou plochou, s vyvýšenými záhonmi, ovocnými stromami, kvetinový záhon
- schodisková zdvíhacia plošina pre imobilných žiakov pre prístup na prvé poschodie
- výdajná školská jedáleň
- školský klub detí s relaxačným kútikom
- kancelárie
- zborovňa
- kabinet učebných pomôcok
- sklad, archív

2. Ciele, poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Škola má víziu byť špecializovaným školským pracoviskom a budovať „Našu školu“, ktorá je otvorenou komunitou žiakov, pedagógov, zákonných zástupcov, priaznivcov i inštitúcií, participujúcich na výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Piliermi v budovaní modernej a zároveň „rodinnej“ školy sú výchova a vzdelávanie postavené na humanistických princípoch, všestrannom rozvíjaní osobnosti žiaka a vzájomnom rešpektovaní sa participujúcich.

Škola uplatňuje a rozvíja pozitívne hodnoty pre vytváranie priaznivej klímy školy. Vzájomným prínosom pre všetkých je:

- úcta k iným, uznanie a prijatie jedinečnosti druhého,
- školské činnosti sprevádzané s radosťou a láskou,
- každodenná spolupráca a komunikácia s poskytovaním spätnej väzby

Stratégia školy je zameraná na komplexnú starostlivosť a celkový rozvoj osobnosti žiaka s cieľom jeho úspešnej socializácie.

Nositeľom cieľov, poslania i hodnôt školy je predovšetkým pedagogický zbor za podpory rodičov a verejnosti.

Hlavnými cieľmi vzdelávania v základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú rozvinuté kľúčové kompetencie ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a ich začleňovanie do spoločnosti. Kľúčovým vo výchove a vzdelávaní je individuálny prístup s aktívnym využívaním tvorivých metód, ktoré umožnia žiakovi obsah vzdelávania naplno zažiť, a tým do maximálnej miery využiť jeho potenciál.

<u>Vzdelanie pre všetkých</u>

- realizovať diferencované vzdelávanie žiakov s mentálnym i bez mentálneho postihnutia na základe princípu rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením individuálnych výchovnovzdelávacích potrieb a predchádzaniu všetkých foriem segregácie, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie

Permanentná inovácia obsahu vzdelávania

- skvalitňovať a podporovať vzdelávanie pomocou digitálnych technológií – digitalizácia vyučovania
- učiť žiakov bezpečnosti a zodpovednosti pri využívaní moderných informačných technológií, internetu, sociálnych sieti a upozorňovať na možné rizika, nebezpečenstvá
- používať kompenzačné pomôcky, najmä u žiakov s autizmom
- zadávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky
- zabezpečovať aktívnu ochranu žiakov pred sociálno-patologickými javmi
- realizovať princíp včasnej prevencie stálym a priebežným monitorovaním zmien v správaní žiakov a operatívnym riešením problémov
- uskutočňovať opatrenia na zamedzenie a eliminovanie šikanovania v školách, na zvýšenie pocitu bezpečnosti u žiakov
- plniť úlohy štátnej politiky zdravia v podmienkach rezortu školstva
- zvýšiť zapojenie žiakov do pohybových aktivít, športových krúžkov, pohybových aktivít v prírode
- intenzívne rozvíjať čitateľskú gramotnosť vo všetkých vzdelávacích oblastiach
- spolupracovať s verejnými knižnicami
- rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie
- využívať projektové vyučovanie tematicky zamerané k získavaniu skúseností v praktických činnostiach
- vyučovať v rôznych podmienkach – špeciálne učebne, školský pozemok, školská kuchynka, učenie v prírode
- prepájať získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti s praktickým životom

Humanizácia a demokratizácia metód výchovy

- uplatňovať nedirektívne prístupy vo výchove so zameraním na kognitivizáciu, emocionalizáciu, motiváciu, socializáciu, autoreguláciu, kreativizáciu (osvojením, kultivovaním a rozvíjaním týchto oblastí)
- uplatňovať vo výchovnovzdelávacom procese hodnoty školy: *láska, úcta, jedinečnosť, spolupráca, komunikácia*
- realizovať v triedach organizáciu vyučovania iným spôsobom ako vo vyučovacích hodinách, členením prestávok podľa charakteru činností žiakov s prihliadnutím na ich individuálne potreby

- predchádzať všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie
- viesť žiakov k rozvíjaniu etickej komunikácie, sociálnych vzťahov a interakcie
- priebežne hodnotiť sociálnu atmosféru v triedach a škole
- vytvárať podmienky pre tvorivú atmosféru, ktorá podporuje pocit bezpečia a motivuje k učeniu
- prispôsobovať náročnosť úloh individuálnym schopnostiam a možnostiam žiaka a umožniť mu tak byť úspešným

Demokratizácia riadenia

- uplatňovať participatívne riadenie s dostatočnou kontrolou

Vzdelávanie pedagógov

- vzdelávaním v profesijnom rozvoji a sústavným sebavzdelávaním skvalitňovať profesijné kompetencie pedagogických, vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov školy
- interné vzdelávanie a sebavzdelávanie pedagógov orientovať na plnenie zámerov školy a poznanie novej školskej legislatívy

Realizácia záujmovej činnosti

- zabezpečiť mimoškolskú záujmovú činnosť v školskom klube detí a formou krúžkovej činnosti, popoludňajších podujatí

Účasť rodičov na správe záležitosti výchovy a vzdelávania

- realizovať aktivity na skvalitňovanie spolupráce s rodinami žiakov
- spolupracovať s organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní a všetkými priaznivcami školy

Prelínanie prierezových tém cez výchovno-vzdelávací proces

- realizovať blokové, tematické vyučovanie finančnej gramotnosti
- priblížiť a vytvárať pozitívny vzťah ku kultúre, histórii, tradíciám regiónu Turiec, okolitému prírodnému prostrediu
- pestovať u žiakov ohľaduplný a šetrný postoj k prírode, životnému prostrediu aktívnym podieľaním sa na zveľaďovaní okolia

- učiť sa o prírode v prírode a uplatňovať získané poznatky o správaní sa v prírode priamo v teréne
- uskutočňovať spoločné aktivity s cieľom nadobúdať prezentačné a komunikačné zručnosti, viesť k vzájomnej tolerancii a spolupráci, rešpektovaniu názorov, vytváraniu priateľských vzťahov, korigovaniu vlastného správania a prejavu emócii v spoločnosti
- koordinovať aktivity na osvojenie si morálnych hodnôt a zodpovedného prístupu manželstvu a rodičovstvu, k medziľudským vzťahom
- priblížiť fungovanie mediálneho sveta, sociálnych sietí, pomôcť selektovať a kriticky prijímať ponúkaný obsah
- realizovať aktivity zamerané na zdravú výživu, zamerať sa na zmysluplné trávenie voľného času, ponúkať možnosti prostredníctvom krúžkovej činnosti, športových aktivít
- viesť k spoznávaniu a akceptovaniu rôznych kultúr a rešpektovaniu ľudských práv
- učiť sa dodržiavať základné pravidlá cestnej premávky realizovaním vychádzok a exkurzii
- organizovať cvičenia zamerané na vhodné zareagovanie v nebezpečných situáciách, na nácvik privolania pomoci a poskytnutia prvej pomoci
- monitorovať správanie žiakov, výskyt rizikových situácii, sociálno-patologických javov a koordinovať aktivity – besedy, športové a zábavné súťaže s cieľom primárnej protidrogovej prevencie

3. Podporné opatrenia

Cieľom poskytovania podporných opatrení je vytvoriť pre všetkých žiakov podmienky, ktoré im umožnia dosiahnuť svoj maximálny potenciál v bezpečnom a podporujúcom prostredí. Podľa školského zákona podporné opatrenia predstavujú súbor služieb, činností a postupov, ktoré sú poskytované žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom zabezpečiť ich plnohodnotné začlenenie do vzdelávacieho procesu a podporiť ich rozvoj.

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že *zabezpečuje podmienky, organizáciu*

a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov.

Pri interpretácii a aplikácii podporných opatrení škola vychádza z Katalógu podporných opatrení a sprievodných materiálov.

1. Všeobecné a cielené podporné opatrenia

Škola vzhľadom na svoj charakter a zameranie poskytuje podpornú úroveň 1. stupňa (univerzálnu preventívno-výchovnú činnosť) a nižšie uvedené podporné opatrenia 2. stupňa podľa potreby všetkým žiakom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti a bez nutnosti vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj žiaka. Univerzálne preventívne aktivity a princípy sa implementujú do výchovy a vzdelávania, pričom sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede, nenásilnej vzájomnej komunikácie, vyjadrovanie pocitov a potrieb, riešenie konfliktov, sledovanie pokroku žiakov, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie. Realizuje ju v triede každý pedagogický zamestnanec aktívnou spoluprácou so školským psychológom, v kooperácií so zákonným zástupcom žiaka.

Východiskom podpory je pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty celostného rozvoja žiaka. Učiteľ prispôsobuje výchovno-vzdelávaciu činnosť každému žiakovi tak, aby podporovala jeho celkový rozvoj a zohľadňovala jeho individuálne potreby, silné a slabé stránky.

Podporné opatrenia 2.úrovne sú určené predovšetkým žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, ktoré môžu byť aj prechodného charakteru, s cieľom optimalizovať a podporiť proces výchovy a vzdelávania. Podporné opatrenia vykonáva vyučujúci v spolupráci so školským psychológom a zákonnými zástupcami žiakov spravidla v čase vyučovania. Podporné opatrenie sa zameriava na zmierňovanie prekážok žiaka vo výchove a vzdelávaní s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a rozvoja osobnosti.

Škola poskytuje podporné opatrenia 1.úrovne:

1. ***prevencia***: uskutočňuje sa v škole na podporu fyzického a duševného zdravia a ako prevencia výskytu rizikového správania (podľa §145 a) ods. 2 písmeno t) šk. zákona):
   - *preventívne programy*

- *školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života,*
- *škola pravidelne sleduje dochádzku, prospech a správanie žiakov*
- *špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia nových žiakov*
- *prestup alebo odchod žiaka*
- *umožňuje všetkým žiakom prístup k školskému psychológovi*
- *umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti, krízovej intervencii*

2. ***krízová intervencia***: zabezpečuje sa v prípade potreby žiakom, rodičom a zamestnancom školy (podľa §145 a) ods. 2 písmeno u) šk. zákona). Vykonáva sa v prípade živelnej pohromy, úmrtia žiaka v triede, prípadne iných dramatických udalostí. Krízovú intervenciu podľa schváleného štandardu vykonáva vždy odborný zamestnanec školy alebo CPP, ktorý je v krízovej intervencii špeciálne vyškolený.

Škola poskytuje podporné opatrenia 2.úrovne (podľa § 145a ods. 2, školského zákona):

1. ***poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní:***

   - oslabenia pohybových schopností:

     zohľadnenie prítomnosti oslabenia, individuálny prístup, digitálne technológie, audiovizuálne alebo vizuálne materiály, podpora zdravých návykov, relaxácia a uvoľnenie, kreatívne pohybové chvíľky, herné aktivity, oddychové chvíľky
   - oslabenia v oblasti zmyslového vnímania:

     rozvíjanie vedomia a citlivosti voči zmyslovým vnemom, schopnosť pozorovať a vnímať detaily, multisenzorické vnímanie, schopnosť kreatívneho výrazu prostredníctvom zmyslového vnímania, senzorické hry, saturácia zmyslov, senzorická manipulácia, individuálne úpravy pracovného prostredia s využitím kompenzačných pomôcok, senzorické cvičenia a hry, senzorická literatúra a rozprávky, senzorické prechádzky a exkurzie
   - oslabenia v oblasti kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií:

     rozvíjanie kritického myslenia, tvorivé myslenie, posilňovanie pamäte a učenie sa, rozvíjanie logického a analytického myslenia, koncentrácie a pozornosti, problémového myslenia, komunikačných schopnosti, kladenie otázok, diskusia a skupinová práca, výzvy a problémy, používanie vizuálnych pomôcok, čítanie a písanie s využitím kritického myslenia, problémové riešenia, projektové vyučovanie, učenie prostredníctvom hry, využívanie inovatívnych technológií, vytváranie úloh na riešenie problémov, kooperatívne učenie, využívanie sebahodnotenia, umožňovanie žiakom aktívne experimentovať
   - oslabenia v oblasti komunikačnej schopnosti, jazyka a reči:

     podpora radosti z komunikácie, podpora schopnosti porozumieť a interpretovať texty, rozvíjať pragmatickú oblasť komunikácie, podporovať schopnosť kritického myslenia v komunikácii, rozvíjať schopnosť empatie a interakcie, posilňovať schopnosť verejného prejavu a prezentácie, podporovanie žiakov vo verbálnom vyjadrovaní,

verbálna a písomná komunikácia, pracovné listy a cvičenia, prezentácie, čítanie a interpretácia textov, používanie videí, hudby, digitálnych nástrojov a náučných aplikácií, používanie vizuálnych materiálov a audiovizuálnych nahrávok, jazykové hry a aktivity, hovorená prezentácia, improvizácia, audiovizuálne prostriedky, spisovná komunikácia, hlasové nahrávky a prezentácie

- oslabenia v oblasti sociálno-komunikačných zručností:

  rozvíjanie komunikácie, empatie a porozumenia, schopnosti riešiť konflikty, spolupráce a tímovej práce, sociálnych interakcii, herné a kooperatívne aktivity, sociálne učenie prostredníctvom modelových situácií, skupinové diskusie a debaty, dramatické hry, využívanie spätnej väzby a reflexie, kreatívne písanie a umelecké aktivity, využívanie rôznych učebných materiálov, piktogramov a prezentácií, praktizovanie komunikácie a interakcie v digitálnom prostredí, skupinová forma, individuálna forma, inkluzívne aktivity

- oslabenia v oblasti emocionality:

  učenie žiakov rozpoznávať a pomenúvať svoje emócie a regulovať ich vhodným spôsobom, rozvíjať empatie a súcitu, zvládať stres a úzkosť, rozvíjať pozitívneho sebahodnotenia, sociálno-emocionálne učenie, podpora duševného zdravia a sebapoznania, aplikácia praktických aktivít a zážitkového učenia, zabezpečenie individuálnej podpory a poradenstva, využívanie vizuálnych pomôcok, rolových hier a simulácií, spolupráca so zákonnými zástupcami, implementácia osvedčených programov, skupinové aktivity, kreatívne vyjadrovanie, poskytnutie emocionálneho mentoringu, začleňovanie témy emocionálneho rozvoja do vyučovacích predmetov

- oslabenia v oblasti sebaobsluhy a autonómie:

  samostatné vykonávanie základných životných aktivít, schopnosť organizovať a plánovať svoje činnosti, samostatné rozhodovanie a riešenie problémových situácií, prevzatie zodpovednosti za svoje správanie, rozvíjanie zdravého sebavedomia a sebaprijatia, rozvíjanie schopnosti žiakov robiť rozhodnutia a komunikovať svoje potreby, rozvíjanie samostatnosti vo vzdelávaní, rozvíjanie odolnosti a schopnosti poučiť sa z neúspechov, modelovanie situácií, postupné usmerňovanie k vykonávaniu úloh a činností, tréning konkrétnych zručností žiakov, podpora samostatnosti v učení, podpora reflexie a sebahodnotenia, podpora riešenia problémov, vytváranie podporujúceho prostredia, samostatné učenie, samostatné riešenie problémov, reflexia a sebahodnotenie

2. zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy

- rozvoj pohybových schopností:
  -jemná motorika: krčenie, trhanie, skladanie, lepenie a strihanie papiera, prácu s modelovacou hmotou, maľovanie a kreslenie, skladanie kociek a puzzle, prevliekanie, skladanie mozaiky, konštrukčné práce, realizácia činností v domácnosti a iné,

-grafomotorika: uvoľňovacie cviky, prípravné cviky budúcich písmen, uvoľňovacie cviky s riekankami na ramenný a zápästný kĺb, cviky prstov, tlieskanie, horizontálne a vertikálne čmáranie a iné),

-hrubá motorika: cvičenia zamerané na rozvoj a podporu držania tela, dychové cvičenia, hry s loptami, nácvik správneho držania tela, rovnováhy, uvoľnenie svalového napätia, zvládnutie rôznych foriem pohybu, reagovanie na rytmus, cvičenia na rozvíjanie priestorovej orientácie a predstavivosti a iné

- rozvoj zmyslového vnímania :

  -zrakové vnímanie: nácvik a podpora zrakových funkcií, farebné vnímanie, vnímanie kontrastu, vnímanie plochy a priestoru, využívanie vizuálnej lokalizácie a fixácie, zrakového vnímania, vnímania tvarov, vnímania plochy, priestoru a orientácie v ňom, pravo-ľavej orientácie, nácvik zrakovej pamäti, rozlišovania, kombinácie zmyslových informácií

  -hmatové vnímanie: vnímanie veľkosti, tvaru, teploty, pevnosti, štruktúry materiálov, množstva, hmotnosti, aktivity na rozvoj hmatu

  -sluchové vnímanie: vnímanie a rozlišovanie zvukov, identifikácia zvukov, porozumenie, sluchová analýza a syntéza, schopnosť lokalizovať zvuk, vnímať rytmus, rozvíjanie schopnosti aktívne počúvať hudbu

  -čuchové a chuťové vnímanie: aktivity a hry na rozlišovanie, identifikáciu a lokalizáciu pachov, vôní a chutí, rozvoj a podpora propriorepcie a vestibulárneho vnímania

- rozvoj komunikačnej schopnosti

  stimulácia motoriky rečových orgánov, rozvoj artikulačnej obratnosti a výslovnosti, dychové a hlasové cvičenia, rytmizácia, uvedomovanie si rýmov a tvorbu rýmov, slabičná a hlásková analýza a syntéza slov, vedomá manipuláciu s fonémami, odlíšenie formy slova od jeho významu, rozvíjanie slovnej zásoby, triedenie slov podľa pojmových kategórií, priraďovanie slov, viet, stimulovanie porozumenia reči, tvorba a reprodukcia viet, určovanie slovných druhov, používanie jazyka v komunikačných situáciách, nácvik porozumenia inštrukcie a jej realizácie, nácvik pohotovej reakcie na otázku, nácvik dialógu a striedanie komunikačných rolí

- rozvoj kognitívnych schopností:

  -rozvoj pamäte: rozhovory, práce s obrázkami a príbehmi, pexesá, spievanie piesní, riekaniek, prerozprávanie činnosti dňa, aj prostredníctvom AAK; triedenie, vyhľadávanie, vytváranie dvojíc na základe odlišností; prekresľovanie, modelovanie, vyfarbovanie, skladanie

  -rozvoj sluchovej pamäte: zapamätanie hlasu osôb a zvukov zvierat, rozlišovanie hudobných nástrojov, sluchové pexesá, opakovanie riekaniek a básní, rozvíjanie viet

  rozvoj a podporu hmatovej pamäte: zapamätávanie a rozlišovanie predmetov a rôznych povrchov podľa hmatu, aktivity a činnosti zamerané na rozvoj a podporu čuchovej a chuťovej pamäte

  -rozvoj myslenia: experimenty, triedenie, rozlišovanie a zoskupovanie predmetov, vyhotovenie postupu, receptu alebo návodu, rozvoj a podporu tvorivého myslenia

  -rozvoj pozornosti: motivačné činnosti a aktivity, práca s knihou, hľadanie rozdielov, vytváranie správneho slovosledu, podčiarkni, zakrúžkuj, čo kam patrí

-rozvoj porozumenia a používania reči: opakovanie, čakanie na reč žiaka, komunikácia tvárou v tvár, používanie gest, výmena rolí, interpretácia všetkého, o čom žiak komunikuje, zrkadlenie žiaka, poskytovanie modelov a vzorov správnych slov a viet

-rozvoj predstavivosti: rolové hry, vyrábanie, modelovanie, kreslenie, maľovanie, široké spektrum hier, práce s príbehmi, spievanie a tanec, hádanky, úlohy na dokončenie, využívanie mimiky a pantomímy

-rozvoj matematickej predstavivosti: hry s euro obchodom, číselnými kužeľmi, praktické hry z bežného života

-rozvoj priestorovej predstavivosti a priestorovej orientácie: umiestňovanie objektov podľa pokynov, pohybové hry, dokresľovanie, rozlišovanie pojmov hore-dole, prvý-posledný, vpravo-vľavo

- rozvoj sociálno-komunikačných zručností:
  slobodná hra, situačné scénky, dramatická hra, skupinová práca, spoločenské hry, inscenačné metódy, sociálne príbehy, herné a interakčné terapie, zážitkové formy a riešenie praktických problémov zo života, rodinné vzťahy, rovesnícke vzťahy, interakcie s inými
- rozvoj emocionality:
  ranné komunitné kruhy v triedach, rolové hry, nácvik rôznych foriem relaxácie, reguláciu emócií prostredníctvom pohybových cvičení a relaxácie v multisenzorickej miestnosti, relaxačných kútikoch,
- rozvoj sebaobsluhy:
  sebaobslužné činnosti vykonávané nezávisle od okolia, s drobnou dopomocou s využitím kompenzačných pomôcok, dopomocou druhej osoby, príp. s plnou pomocou druhej osoby s uplatňovaním zásady nácviku, motivácie, povzbudzovania, úpravy miesta a prostredia podľa potrieb dieťaťa, precvičujeme a utvrdzujeme naučené.

3. ***činnosť na podporu sociálneho zaradenia:***
   - *vytváranie bezpečného inkluzívneho prostredia, podpora spolupráce a vzájomnej interakcie, zohľadňovanie špecifických potrieb vo výchove a vzdelávaní, organizovanie špecifických aktivít (programy zamerané na športové aktivity, kultúrne programy, prírodovedné programy, sociálne iniciatívy, kultúrne slávnosti...), zapojenie zákonných zástupcov žiaka*
4. ***činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy:***
   - *prostredníctvom rozšíreného času na učenie sa, spoluprácou so zákonnými zástupcami žiaka*
5. ***zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností:***
   - *multisenzorická miestnosť, relaxačné kútiky, miestnosť pre školského psychológa*

6. ***odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní podľa aktuálnych potrieb jednotlivca, finančných a organizačných možností:***
   - *schodolez, zdvíhacia plošina, vizuálny poriadok, premiestnenie nábytku, jednoduché úpravy interiéru, eliminovanie komunikačných, sociálnych a psychologických bariér*

2. Špecifické podporné opatrenia

K poskytnutiu nasledovných podporných opatrení je potrebné vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie.

Škola poskytuje podporné opatrenia (podľa § 145a, ods. 2, školského zákona):

- poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní
- zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením
- zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede
- zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu 80c) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu
- poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok

4. Stupeň vzdelania

Dosiahnuteľným stupňom vzdelania je **primárne vzdelanie.**

(§ 16 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Primárne vzdelanie získa žiak:

- úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvý stupeň základnej školy, ak ide o žiaka **s** autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia
- absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, ak ide o žiaka **s** autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie.

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania a nižšieho stredného vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

5. Dĺžka štúdia

Cieľové skupiny žiakov		Dĺžka štúdia	Ročníky
žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami	s mentálnym postihnutím	**deväť rokov (9)**	prípravný, prvý až 9.ročník
	bez mentálneho postihnutia	**štyri roky (4)**	prípravný, prvý až 4.ročník

Spôsob ukončenia štúdia:

- úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu – žiak získa primárne vzdelanie
- skončením plnenia povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

6. Formy výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie uskutočňujeme formou vzdelávania:

- podľa učebného plánu v plnom rozsahu v rozsahu piatich pracovných dní v týždni,

- podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- formou individuálneho vzdelávania,
- formou výchovného programu v školskom klube detí a centre voľného času.

Vzdelanie získané vo všetkých formách je rovnocenné.

Vo výchovno-vzdelávacom procese preferujeme zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce. Vo vzťahu ku žiakom uplatňujeme partnerský prístup a motivačné humanistické hodnotenie. Spolupracujeme s rodinou žiaka a s pedagogickými zamestnancami školy. Sme otvorení k permanentnej reflexii a autoreflexii.

7. Vyučovací jazyk

Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk **slovenský**.

8. Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov postupuje v súlade so Zákonom 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s Metodickým pokynom č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Princípy, zásady hodnotenia

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, o nedostatkoch, rezervách a pokrokoch. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov, ako aj vlastné sebahodnotenie žiakov. Hodnotenie by malo byť pre každého žiaka: motiváciou, podporou, spravodlivé, rešpektujúce, objektívne.
Pedagóg:

- zvolí metódy hodnotenia vzhľadom k stupňu postihnutia žiaka
- rešpektuje osobitosti jednotlivých žiakov
- oddeľuje hodnotenie vedomostí od správania žiaka

- podľa možností zapája do hodnotenia samotných žiakov
- vedie evidenciu o hodnotení žiaka
- uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi
- rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami jednotlivých vzdelávacích programov
- požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií
- obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušnom školskom vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím

Žiak má právo:

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia
- na objektívne hodnotenie

Formy hodnotenia

	Ročník	Forma hodnotenia	Celkové hodnotenie
žiak s autizmom bez mentálneho postihnutia	prípravný a prvý	**slovné hodnotenie**	prospel neprospel
	druhý až štvrtý	**klasifikácia**	prospel s vyznamenaním prospel veľmi dobre prospel neprospel
žiak s autizmom s mentálnym postihnutím	prípravný, prvý až deviaty	**slovné hodnotenie**	prospel neprospel

Hodnotenie žiaka sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete:

- priebežne počas školského roka
- súhrnne na vysvedčení za prvý a druhý polrok školského roka

Priebežné hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch možno realizovať ústne, písomne, prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov práce žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka, s prihliadnutím na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Učiteľ oznamuje výsledok každého hodnotenia žiakovi bezprostredne, resp. najneskôr do 3 dní tak, aby tomu porozumel, posúdi klady a nedostatky hodnotených výkonov.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa zabránilo preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka. Ak má písomná skúška trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje ju učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Priebežné hodnotenie formou klasifikácie zaznamenáva učiteľ:

- v zošite, pracovnom liste, inej forme výsledku práce žiaka (písomnej, grafickej, praktickej)
- v žiackej knižke
- v klasifikačnom zázname.

Priebežné hodnotenie formou slovného hodnotenia zaznamenáva učiteľ:

- krátkym vyjadrením, pečiatkou, symbolom... – pri hodnotení konkrétnej práce žiaka
- záznamom do žiackej knižky
- 1-krát mesačne v klasifikačnom zázname, krátkym slovným komentárom (september - december, február - máj).

Súhrnné hodnotenie vykonané formou klasifikácie je hodnotenie žiaka vo vyučovacom predmete klasifikačným stupňom. Klasifikácia v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa vyjadruje klasifikačnými stupňami:

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Súhrnné hodnotenie vykonané formou slovného hodnotenia obsahuje aj informáciu o tom, či žiak vo vyučovacom predmete splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka. Ak sa vyučovací predmet vyučuje len v prvom polroku, informácia sa uvádza na konci prvého polroka. Ak sa vyučovací predmet vyučuje v prvom polroku aj v druhom polroku alebo len v druhom polroku, informácia sa uvádza na konci druhého polroka. Ak žiak požiadavky na postup do vyššieho ročníka nesplnil, žiak je hodnotený takto: „Žiak nesplnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“.

Slovné hodnotenie je hodnotiaci opis toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.

Žiak z vyučovacieho predmetu neprospel, ak

- je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný
- je slovne hodnotený „Žiak nesplnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“ alebo
- neabsolvoval vyučovací predmet

Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete nie je hodnotený žiadnou z foriem podľa § 55 ods. 2, 3, 4 zákona 245/2008 Z.z., sa na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka uvádza:

a) **aktívne absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

b) **absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval

c) **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

d) **oslobodený**, ak bol žiak oslobodený od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete v plnom rozsahu.

Vyjadrenie v bode a), b), d) sa v celkovom hodnotení nezohľadňuje.

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania. Celkové hodnotenie žiaka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- **prospel s vyznamenaním**
- **prospel veľmi dobre**
- **prospel**
- **neprospel**

Žiak v celkovom hodnotení **prospel s vyznamenaním**, ak v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako chválitebný, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré.
Žiak v celkovom hodnotení **prospel veľmi dobre**, ak v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako dobrý, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.
Žiak v celkovom hodnotení **prospel**, ak

- vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka
- v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný

Žiak v celkovom hodnotení **neprospel,** ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospel alebo z niektorého vyučovacieho predmetu má hodnotenie „neabsolvoval“.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospel, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

Ak predmet vyučuje viac učiteľov, určia výsledné hodnotenie za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

Hodnotenie individuálne vzdelávaných žiakov

Individuálne vzdelávaný žiak so zdravotným znevýhodnením sa hodnotí na základe písomnej správy o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka
- návrh súhrnného hodnotenia žiaka z vyučovacích predmetov a správania žiaka

Hodnotenie prospechu žiaka sa vykonáva po prerokovaní v pedagogickej rade na základe písomnej správy o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorú polročne predkladá riaditeľovi školy pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje individuálne vzdelávanie žiaka.

Forma priebežného a súhrnného hodnotenia vo vyučovacích predmetoch:

Hodnotenie žiakov s autizmom alebo s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím										
Vyučovací predmet	**Ročník**									
	Prípravný	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
slovenský jazyk a literatúra	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	SH	SH	SH	SH	SH					
matematika	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
informatika								SH	SH	SH
vecné učenie		SH	SH	SH						
fyzika								SH	SH	SH
chémia										SH
biológia								SH	SH	SH
vlastiveda					SH	SH	SH			
dejepis								SH	SH	SH
geografia								SH	SH	SH
občianska náuka								SH	SH	SH
etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo						SH	SH	SH	SH	SH
pracovné vyučovanie	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
hudobná výchova	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
výtvarná výchova	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH
telesná a športová výchova	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH	SH

Hodnotenie žiakov s autizmom alebo s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia					
Vyučovací predmet	**Ročník**				
	Prípravný	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
slovenský jazyk a literatúra	SH	SH	K	K	K
anglický jazyk				K	K
angličtina	SH	SH	K		
matematika	SH	SH	K	K	K
informatika				K	K
prvouka		SH	K		
prírodoveda				K	K
vlastiveda				K	K
etická výchova/ náboženská výchova		SH	K	K	K
pracovné vyučovanie	SH			K	K
hudobná výchova	SH	SH	K	K	K
výtvarná výchova	SH	SH	K	K	K
telesná a športová výchova	SH	SH	K	K	K
rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	aa	aa	aa	aa	aa
rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	aa	aa	aa	aa	aa

K – klasifikácia, SH – slovné hodnotenie, aa – aktívne absolvoval

9. Učebné osnovy

Učebné osnovy každého ročníka a predmetu cieľovej skupiny žiakov školy (žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím) tvoria rozsiahlu prílohu ŠkVP vrátane cieľov predmetu, tematických celkov, kľúčových kompetencií, obsahu vzdelávania, očakávaných výstupov, metód a foriem.

10. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia.

Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené konkrétnou diagnostickou kategóriou pervazívnej vývinovej poruchy a z toho vyplývajúcich individuálnych schopností a možností žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je zaznamenané v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

11. Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s autizmom alebo s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie												
Vzdelávacia oblasť	**Vyučovací predmet**	**Ročník**										
		Prípravný	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**Spolu**
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	**35**
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7 **+1**	8	8	7	4 **+1**	4 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	**52 +6**
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1 **+1**	1 **+1**	1 **+1**	1 **+1**	1 **+1**						**5 +5**
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	**38**
	informatika								1	1	1	**3**
Človek a príroda	vecné učenie		1	1	1							**3**
	fyzika								1	1	1	**3**
	chémia										1	**1**
	biológia								1	1	1	**3**
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	3	3				**8**
	dejepis								1	1	1	**3**
	geografia								1	1	1	**3**
	občianska náuka								1	1	1	**3**
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova/ náboženstvo						1	1	1	1	1	**5**
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	2	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	2 **+1**	**19 +8**
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	**20**
Základ		**19**	**20**	**22**	**22**	**22**	**23**	**23**	**24**	**24**	**25**	**224**
Voliteľné (disponibilné) hodiny		**1**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**19**
Spolu		**20**	**22**	**24**	**24**	**24**	**25**	**25**	**26**	**26**	**27**	**243**

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín ako aj celkový počet v jednotlivých ročníkoch je presne určený. Voliteľné (disponibilné) hodiny sú konkretizované v rámcovom učebnom pláne (navýšenie hodinovej dotácie existujúcich vyučovacích predmetov). RUP je podkladom na vypracovanie IVP pre jednotlivých žiakov s rešpektovaním ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb (Zákon č.245/2008-školský zákon, § 94, ods.4).
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Posledná vyučovacia hodina je skrátená na 40 minút v súvislosti s dochádzaním žiakov z iných obcí – v zmysle Vyhlášky 322/2008,Zz.o špeciálnych školách, § 2 ,ods.12. S prihliadnutím na osobitosti žiakov v triedach s IVP škola uplatňuje členenie vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov so zaraďovaním a organizovaním prestávok a tiež iné organizačné formy.
3. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
4. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
5. V prípravnom, 1. až 9. ročníku sa jedna vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy nahrádza nasledovne:
    - Pohybové aktivity – multifunkčné ihrisko (školský dvor) – 6 h
    - Jesenné športové hry – 4 h
    - Vychádzka – 6 h
        - prekonávanie prírodných prekážok, nízkych prekážok
        - chôdza (využitie atletického oválu, chodníky v záhrade) – určeným smerom, chôdza po čiare, lane, hadici, nácvik rytmickej chôdze, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky
        - beh (využitie atletického oválu, chodníky v záhrade) – nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom
        - Kŕmenie vtákov, vychádzka ku vtáčím búdkam – 1 h
    - Zimné hry na snehu – 4 h
        - Sánkovanie na miernom svahu
        - Nácvik chôdze po klzkej ploche

- Sledovanie stôp v snehu

- Pohybové aktivity – Deň detí – 3 h
- Športové hry v atletike – 3 h
- Školský výlet – 4 h
- Pohybové aktivity s využitím športových zariadení v správe Športových zariadení mesta Martin – 3 h
  - Multifunkčná športová hala, Družstevná 12
  - Telocvičňa Východná
  - Workout fitnes ihrisko Východná
  - Areál Atletický štadión

Učebný plán pre žiakov s autizmom alebo s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie							
Vzdelávacia oblasť	**Vyučovací predmet**	**Ročník**					
		Prípravný	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**Spolu**
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	9	8	7	7	**33**
	anglický jazyk				3	3	**6**
	angličtina	**+1**	**+1**	**+1**			**+3**
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	**19**
	informatika				1	1	**2**
Človek a príroda	prvouka		1	2			**3**
	prírodoveda				1	2	**3**
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	**3**
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova		1	1	1	1	**4**
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1			1	1	**3**
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	**5**
	výtvarná výchova	1	2	2	1 **+1**	1 **+1**	**7** **+2**
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	**10**
Špeciálno-pedagogická podpora	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	7 **+1**	2	2	2	2	**15** **+1**
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1	**5**
Základ		18	23	23	26	28	118
Voliteľné (disponibilné) hodiny		**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**6**
Spolu:		**20**	**24**	**24**	**27**	**29**	**124**

Poznámky

1. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
2. V individuálnych prípadoch vydaním rozhodnutia riaditeľa školy možno oslobodiť žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich častí. Pri rozhodnutí riaditeľa sa vychádza z odporúčania centra špeciálno-pedagogického poradenstva žiadosti zákonného zástupcu žiaka a vyjadrenia pedagogickej rady. Tomuto žiakovi sa odporúča využiť ušetrené hodiny na posilnenie výučby iného vyučovacieho predmetu (napr. prvého cudzieho jazyka), ktorého obsah učiva sa nemení.
3. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
4. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
5. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

   – vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu:

   - Výtvarná výchova – 1 hodina týždenne v treťom a štvrtom ročníku. Uvedené hodiny sme zvolili na posilnenie osvojovania základného učiva predmetu a na podporu výtvarného vyjadrovania.
   - Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností - 1 hodina týždenne v prípravnom ročníku. Uvedené hodiny sme zvolili na posilnenie osvojovania základného učiva predmetu, na podporu rozvoja sociálnych komunikačných kompetencií, ktoré sú pri autizme a ďalších pervazívnych vývinových poruchách najvýraznejšie poškodené.

   – vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe:

- angličtina – 1 hodina týždenne v prípravnom, prvom, druhom ročníku. Novovytvorený predmet sme zvolili z dôvodu súčasného záujmu o štúdium cudzích jazykov ako prípravu na vyučovanie anglického jazyka vo vyšších ročníkoch.

6. V prípravnom, 1. až 4. ročníku sa jedna vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy nahrádza nasledovne:
   - Pohybové aktivity – multifunkčné ihrisko (školský dvor) – 6 h
   - Jesenné športové hry – 4 h
   - Vychádzka – 6 h
     - prekonávanie prírodných prekážok, nízkych prekážok
     - chôdza (využitie atletického oválu, chodníky v záhrade) – určeným smerom, chôdza po čiare, lane, hadici, nácvik rytmickej chôdze, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky
     - beh (využitie atletického oválu, chodníky v záhrade) – nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom
     - Kŕmenie vtákov, vychádzka ku vtáčím búdkam – 1 h
   - Zimné hry na snehu – 4 h
     - Sánkovanie na miernom svahu
     - Nácvik chôdze po klzkej ploche
     - Sledovanie stôp v snehu
   - Pohybové aktivity – Deň detí – 3 h
   - Športové hry v atletike – 3 h
   - Školský výlet – 4 h
   - Pohybové aktivity s využitím športových zariadení v správe Športových zariadení mesta Martin – 3 h
     - Multifunkčná športová hala, Družstevná 12
     - Telocvičňa Východná
     - Workout fitnes ihrisko Východná
     - Areál Atletický štadión

12. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s AU alebo PVP ide o žiakov s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces ale aj ich výchovu a vzdelávanie vôbec.
Do skupiny pervazívnych vývinových porúch (F84) sú podľa MKCH-10-SK- 2016)1 zahrnuté nasledovné diagnostické kategórie: Detský autizmus (F84.0), Atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), Iná detská dezintegračná porucha (F84.3), Hyperaktívna porucha spojená s duševnou zaostalosťou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), Iná pervazívna vývinová porucha (F84.8), Pervazívna vývinová porucha, bližšie neurčená (F84.9).

Výchova a vzdelávanie žiaka s AU alebo PVP sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej aj „IVP“), ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto IVP oboznámiť.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní. Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach. Prvá, najnižšia, úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia, úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka. To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného vyučovacieho predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov schopný zvládať. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania.

Ak žiak vďaka systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne sa mu upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania.

Naopak, pri nezvládaní úloh, vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil. Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka.

13. Súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu

Školský vzdelávací program zahŕňa aj ďalšie súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu, aktivity, podujatia organizované školou. Nadväzujú a rozširujú učebné osnovy, začleňujú prierezové témy do výchovno-vzdelávacieho procesu. Aktivity prebiehajú v spolupráci s inými školami, verejnými knižnicami, organizáciami, podporovateľmi školy. Reagujú na súčasný inkluzívny trend.

Aktivity a podujatia v spolupráci:

- Turčianska knižnica - Hudobné oddelenie, Letná čitáreň, Karaoke v záhrade, Detské oddelenie, Z literárnej studničky, tematické dni, tvorivé dielne, premietanie animovaných filmov
- Turčianska galéria - Ateliér Kocúr, výstavy

- Inkluzívne stretnutia, kooperatívne učenie – základné školy (ZŠ Bernoláka, ZŠ Záturčie, ZŠ Dubčeka...)
- Gymnázium J.Lettricha – Workoutové ihrisko
- Obchodná akadémia Martin - sociálne hry, finančná gramotnosť, športové aktivity, Mikuláš
- Centrum sociálnych služieb Méta Martin - vychádzka, piknik
- Armáda SR - Ochrana života a zdravia, Športové hry, Deň otvorených dverí – kasárne Sever
- divadelné predstavenia podľa ponuky
- Návšteva filmových a divadelných predstavení – divadlo, kiná v Martine
- aktivity s odborníkmi v oblasti hygieny – RÚVZ
- aktivity s odborníkmi Červený kríž -besedy
- Mestská polícia – besedy
- aktivity, podujatia organizované mestom Martin
- aktivity s odborníkmi dopravnej výchovy - besedy
- múzeá v meste Martin – múzeum A.Kmeťa, SNM, Múzeum M. Benku
- Múzeum slovenskej dediny Martin – tradície a zvyky – tvorivé dielne
- Slovenská národná knižnica – exkurzia, výstavy, interaktívne aktivity
- súťaže, športové podujatia, aktivity v rámci Žilinského kraja
- environmentálne aktivity – Ochrana prírody, Lesy SR, ENV besedy (s lesníkom, včelárom), návšteva Správy Národného parku Veľká Fatra v Martine, návšteva Záchrannej stanice Zázrivá, návšteva ENV centra v Turčianskej Štiavničke
- exkurzia Brantner – triedenie odpadu
- FÉNIX – umelecké zoskupenie detí z detských domovov, znevýhodnených komunít a ich priateľov (Príde máj, lásky čas - zdobenie mája)
- Návšteva Hasičskej stanice- Podháj (deň otvorených dverí)
- školské výlety, exkurzie, Učenie v prírode o prírode
- Janka Balgová – Strom vianočných želaní, sponzorské aktivity
- Rotary Klub Martin – sponzorské aktivity
- Aktivity spojené zamerané na terapie, arteterapia, muzikoterapia, zvukoterapia, tanečno-pohybová terapia
- partnerská škola Jičín – spoločné aktivity, výmenné pobyty
- „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“

Tradičné, pravidelné školské aktivity:

- Tvorivé dielne – Jeseň, Zima, Vianoce, Jar, Veľká noc
- Jesenné športové hry
- „ Uhádni rozprávku“- rozprávkovo čitateľský kvíz
- „Jeden za všetkých, všetci za jedného“- zábavno-športové aktivity
- Blokové vyučovanie na rozvoj FIG
- Vianočný Workshop s rodičmi – výroba vianočných ozdôb
- Aktivity k Svetovému dňu duševného zdravia
- Vychádzky do prírody, Ochrana života a zdravia
- Školské výlety
- Športové hry v atletike
- Školský viacboj
- Mikulášske aktivity v spolupráci s Obchodnou akadémiou v Martine
- Deň zdravej výživy – zdravá desiata, ENV aktivity
- Svetový deň vody – ENV aktivity
- Deň Zeme – ENV aktivity, čistenie mesta
- Medzinárodný deň mlieka – mliečna desiata, ENV aktivity
- Prevencia proti chrípke
- Minimaratón – Svetový deň boja proti zneužívaniu drog
- Šikovný chlapec, šikovné dievča
- Maľované čítanie
- Valentín v škole
- Bubnovačka
- Elektronický vianočný pozdrav
- Fašiangové pečenie šišiek, karneval
- Svetový deň zdravia – zábavné a športové aktivity v telocvični
- Pečenie medovníkov s rodičmi – tvorivé dielne
- Vianočný punč s rodičmi
- Deň matiek – tvorivé dielne s rodičmi
- Mesačné stretnutia
- Projekt „Čítajme si“- linka detskej istoty
- Deň detí v škole – diskotéka, zábavné aktivity

- Spievanky – spevácka súťaž
- Svetový deň bez tabaku- „ Chcem mať zdravé pľúca“
- Vianočná pošta
- Dnes nám bude spolu veselo – zábavné súťaže

Reprezentácia školy na súťažiach a podujatiach:

- Svetlušky – súťaže v Považskej Bystrici
- Husľový kľúčik – Ružomberok
- Gaňova Tarnava – recitačná súťaž v Bytči
- Parádny deň Žilina
- Atletický trojboj – Bytča
- Stolnotenisový turnaj – Liptovský Mikuláš
- Martinská celoročná olympiáda rekreačných športovcov – kolky Priekopa
- Zapájanie sa do výtvarných súťaží

Záznamy o dodatkoch školského vzdelávacieho programu ZŠ AUT

Dátum	Inovácie, zmeny, úpravy...